

בעזה ש"ת

קובץ
אור
התורה
והחסידות

שיעורי

הגה"ח ר' אהרן רובינפעלד שליט"א
ראש ישיבה דחסידים בעלזא
פעיה"ק ירושלים תובב"א

פרשת קזרח
כ"ז סיון תשפ"ג לפ"ק

בס"ד

קובץ

אור התורה והחסידות

השיעור שנמסר

ע"י מוריגו

ראש הישיבה שליט"א

בהיכל ישיבתגו הקדושה

פעיה"ק ירושלים תובב"א

יום ה' פרשת קורה

כ"ז סיון תשפ"ג לפ"ק

אור החסידות (קורה):

התרוממות הנפש ללא גאזה

עמ' א'

ניתן להאזין לכל שיעורי ראה"י

במספר הישיר של קול הלשון

שמספרו: 073-3211-614

לתרומות והארות ניתן לפנות

אל הגבאים בישיבה

או בטלפון: 058-3261-422

ניתן לקבל את שיעורים זהקובצים

בדוא"ל ע"י שליחת בקשה לדוא"ל:

Ortv212@gmail.com

תודותינו נתונה לכל התורמים שיחיז

למען הוצאת הקובץ לאור

יו"ל בס"ד ע"י

"מכון אור תורה וחסידות"

להפצת שיעורי

הגה"ח רבי אהרן רובינפלד שליט"א

ראש ישיבה דחסידי בעלזא

פעיה"ק ירושת"ו

אור החסידות

נמסר ביום ה' קורח כ"ו סיון תשפ"ג בהיכל הישיבה

התרוממות הנפש ללא גאווה

וצריך להראיך בזה מה היתה טעותו, וכמו שהר' צבי מרימנוב זי"ע אמר "שכמה שעות לדבר צריך כדי להבין את מחלוקתו", ועתה נבאר ע"פ מה שכתב בסה"ק יושר דברי אמת (קונטרס ראשון אות ל') באריכות.

הסתירה בעבודת השי"ת – בתרוממות או בענוה ושפלות

בפשטות כשמתבוננים בעבודת השי"ת, נראית לכאורה סתירה, דמצד אחד רואים דכל מדריגה שאדם צריך לבוא אליה מגיעה רק ע"י התרוממות הנפש, אהבה ויראה, תורה ותפילה, הצד השווה שבהן שרק עם "דערהויבנקייט" יכולים להגיע אליהם, דהרי אין אהבת השי"ת בלי התרוממת הנפש, אין דביקות הבורא ללא התרוממות הנפש, וכן אם אחד יהיה עניו ושפל ולכן לא יהא למדן ולא יתפלל בהתלהבות הנא הוא באמת שפל וסותר בזה את כל בנין הרוחניות.

אבל מצד שני, ללא ענוה אין אדם יכול להגיע לכלום, דהרי "תועבת ה' כל גבה לב" ואם הקב"ה מתעב אותו כיצד יכול לאהוב את השי"ת, וכן לא יכול בשום פנים לידיבק בהשי"ת אם הקב"ה אומר עליו "אין אני והוא יכולים לדור בכפיפה אחת", והר' צבי מרימנוב זי"ע פירש את הפסוק "אנכי עומד בין ה' ובניכים" שמידת ה'אנוכיות' הוא עומד כמסך המבדיל בין ה' ובניכים, ועוד יש סיפור אצל הרה"ק הרבי ר' אלימלך מליזענסק זי"ע שחסיד אחד הגיע אליו לשבת, ובהגיעו לנתינת שלום שאלו הרה"ק "מה הקב"ה אומר?" ולא ידע מה לענות, וכן בשבת בבוקר שאלו שוב "מה הקב"ה אומר" ולא ענה, ובמוצ"ש כשבא ליפרד אמר לו הרה"ק שהקב"ה אומר "אם יסתר איש במסתרים ואני לא אראנו נאום ה'", והפשט בזה אם יסתר איש במסתרים דאפילו אם יתנהג ב"והצנע לכת" אבל ירגיש 'ואני' – שהוא בגאווה - לא אראנו נאום ה', ולהפיך אם יסתר איש במסתרים ואני לא – שהוא בענוה - אראנו נאום ה'.

קורח הוא למעלה מהשגתינו אך יש ללמוד ממנו למעשה

בעמדינו בפר' קורח, יש להקדים הקדמה חשובה, שקורח ואנשיו היו אנשים גדולים מאוד, קורח היה בעל רוח הקודש, וכל מה שנתקנאי מפני שראה ברוח הקודש שהוא יהיה כהן גדול, וכך יהא לעתיד לבא, וכן הרה"ק מלובלין זי"ע אמר עליו "די היילגע זיידע קורח", ואסור לפרש את מעשי הגדולים כפי מה שנראה לנו.

וביותר מה שכתב בספר מגילת סתרים (על מגילת אסתר מהרמב"ן) מה שרואים שלכאורה היה טענה על מרדכי למה לא השתחוה להמן, אלא למרדכי לא היה בחירה בזה, וכן משה רבינו בימי מריבה כל מה שעשה היה בלא בחירה, וכן קורח לא חלק על משה מבחירה אלא כן היה צריך להיות.

אלא מאי תורה היא מלשון הוראה, ובפרשתינו יש דברים הנוגעים לכל אחד כמעט ללא יוצא מן הכלל, ודברי תורה יורדים ממקום גבוהה למקום נמוך, ויש לאו מפורש "ולא יהא כקורח וכעדתו" וכן בפרשת היראה מז'הירה אותנו התורה "וידעתם היום... אשר עשה לדתן ואבירם בני אליאב בן ראובן אשר פצתה הארץ את פיה ותבעלם ואת בתיהם ואת אליהם ואת כל היקום אשר ברגליהם בקרב כל ישראל" רואים מזה שאנו צריכים לקחת ממעשה קורח ועדתו מה ששייך אלינו.

קורח נתקנא מצד ניצוץ גבהות שהיתה בו

"ויקח קורח" כתב ברש"י שלקח את עצמו לצד אחד לעורר על הכהונה, שלא היה מצווה על הכהונה, ובכל זאת רצה את כל המדריגות להיות כהן גדול, ולהכנס לקודש הקדשים ביום הכפורים, ולהקטיר קטורת, ולהדליק את הנרות, את כל זה ראה שיש לאהרן, ואף שפקח היה נשאר אצלו ניצוץ של קנאה וקנא באהרן, וזה התחיל בדבר קטן שנתקנא על נשיאתו של אליצפן בן עזיאל, ובסוף הגיע לחלוק על משה רבינו.

ז"ל אמר פעם שגם המחלק האוכל במטבח יש לו גאווה שהוא ממונה על כך...

גם כשמשיג מעלה ברוחניות כשתולה בהקב"ה אינו בא לידי גאווה.

כל הכוחות הרוחניים שהשי"ת הטביע בכל נשמה ישראלית, התמדה בתורה, דבקות בהשי"ת, אהבה ויראה, דברים קדושים שהשי"ת הטביע בכל נשמה טרם לידתה, כשמגיע ומשיג דברים אלו לא יאמר "כוחי ועוצם ידי עשו לי את החיל הזה" אלא ידע כי "ה' אלוקיך הוא הנותן לך כוח לעשות חיל" שהכל ה' הטביע בך, ולכן גם ברוחניות אינו מגיע לידי גאווה כשיש לו התרוממות מכל מה שזכה כיון שיודע שכל אלו הטביע הקב"ה בו, וכמו שאדם שזכה בלוטו יודע שאין לו במה להתגאות שהרי לא עשה כלום כך ברוחניות צריך לדעת שלא עושה כלום אלא גם הבחירה שבוחר בטוב זה הקב"ה נתן לו, ובעצם כאן מגיעה הקושיא הידועה של ידיעה בחירה...

וכאן צריך להזהר מאוד, שבחוט השערה יכול בקל לעבור מידי התרוממות הרוח שזכה לידבק בהשי"ת לידי גאווה, כי קליפת גאות היא באמת קליפה מאוד חזקה.

משה ואהרן הגיעו לגדלות ואפ"ה היו בענוה שהכל מהקב"ה.

משה רבינו ע"ה היה הנבחר האנושי, "ולא עוד נביא כמשה אשר ידעו ה' פנים אל פנים" אין עוד ילוד אישה אשר הגיע למדריגה זו של משה רבינו, עם כל זה נאמר "והאיש משה עניו מאוד מכל האדם אשר על פני האדמה" אבל עדיין היה לו התרוממות הרוח, שמעיד על עצמו "ארבעים יום וארבעים לילה לחם לא אכלתי ומים לא שתיתי", ועכ"ז היה העניו ביותר, כי באמת אין זה סתירה כי כשברור אצלו שהכל הם מתנות קדושות מהקב"ה אין לו סיבה להגיע לידי גאווה, וכל יהודי כשיודע שאין זה מעשיו אלא הקב"ה נתן לו חלק בתורה זה רק סיבה לשמחה והתרוממות גדולה ולא לגאווה, וביותר רואים זאת במשה, שכשבקש ממנו השי"ת להוציא את בני ישראל ממצרים, שלכאורה אין לך דבר גדול יותר מזה בכל זאת התחנן "שלח נא ביד תשלח" שלא רצה לקבל הגדולה, ואח"כ אמר 'למה הרעות לעם הזה' ופרשו חז"ל שתלה שלא עשה שליחותו כפי הצורך שברח מן הכבוד.

וחוזר השאלה שרואים אנו שבלא התרוממות אין יכול להגיע לכלום, ובודאי מי שצריך להשפיע לאחרים לא יוכל בלי התרוממות הנפש, ומצד שני גאווה הוא דבר מאוד חמור, ועל כרחק שאין זה סתירה אלא יש מאן נקודה דקה מן הדקה.

כשהאדם מבין שלא בא ממעשיו יש לו התרוממות בלי גאווה.

ונמשיל משל שמפשט במעט קט את הסתירה הנ"ל, שבדרך כלל אדם עשיר הוא בעל גאווה, שהרי יש לו נטיה לזה, מכך שחושב על זה שהוא חכם שהכניס ידו במסחר והצליח יותר מאחרים, ובדרך כלל לכל גביר הרבה צריכים לו ומודים לו תמיד ומהללים אותו וכותבים עליו שבחים וכדומה, ומכך מגיע לגאווה, אבל אחד שזכה בלוטו ומסתכל שוב ושוב בפתק ורואה שבאמת המספר שכתב זכה, וברגע אחד נעשה מאדם פשוט למוליונר, ובודאי יש לו שמחה והתרוממות הנפש גדולה עד למאוד שברגע אחד זכה לעושר לו ולבניו אחריו, ומודה ומשבח להשי"ת, ומהרהר בהשגחה פרטית שבדויק הוא זכה, או אחד שעבר ברחוב ובדויק מצא ארנק מלא בהון תועפות וברגע נעשה לגביר אדיר, ליבו מלא בהודיה שרק הוא מצא את הארנק, ועם כל התרוממות הנפש והשמחה שיש לו אין להם שום שמץ של גאווה, כי הם יודעים שהם לא עשו כלום והכל בהשגחה פרטית, וכאן אנו רואים שאפשר להיות בהתרוממות בלא גאווה ואין זה סתירה.

ועוד דוגמא מה שממש עכשיו היינו בשמחה אצל כ"ק מר"ש, וראינו אלפי איש שמחים ביחד ובהתרוממות הנפש ואין לאף אחד שום גאווה, רואים ששמחה אינה גאווה.

גם כשנראה שבא ממעשיו כשיודע שהכל מהקב"ה אינו בא לידי גאווה

וצריך לדעת, שגם כשראה לאדם שגדולתו באה ממעשיו, באמת הרי אינה כן והכל מידי הקב"ה, ולכן איו צריך לבוא לידי גאווה כלל, וכל הנטיה הרעה ל גאווה שיש לכל גביר, וגם לגביר הנ"ל שזכה בלוטו גם הוא במהרה יהא לו נטיה לגאווה, זה הכל בא רק מצד חלק הרע שבאדם והט"א והקליפות, אבל בעצם אין כאן סיבה לגאווה.

וזה לאו דווקא בגביר גדול, גם בכל דבר קטן יש נטיה ל גאווה, הראש הישיבה ר' משה שובקס

קורח חשב שמשה מהפך הסדר בגאווה ובשפלות.

שם ביושר דברי אמת הנ"ל (אות ל"ב) מבאר באריכות את טעות קורח שטען "מדוע תתנשאו על קהל ה' " ע"פ האריז"ל שפרה אדומה היינו גאווה, היא מטהרת טמאים ומטמאת טהורים, ד'טמאים' הכונה למי שאחוז לפני המצוה, שאם לא יאחז בגאווה דקדושה יאמר לו היצר מה אתה חשוב לפני הקב"ה ומה חשובה מצותך, ולכן צריך לאחוז בגאווה שמטהרת הטמאים, אבל לאחר המצוה שנחשב טהור אז צריך להיות בשפלות והכנעה שהוא לא עשה כלום ואז הגאווה היא 'מטמאת טהורים', וזה מש"כ במדרש "מה ראה קורח לחלוק על משה ראה פרה אדומה" היינו שראה אצל משה גאווה וטעה שחשב שמשה רבינו מהפך הסדר ומתנשא לאחר המצוה, ובאמת קורח ראה פגמיו אצל משה רבינו והוא עצמו היה בגאווה,

כשלא מחפש כבוד יכול להגיע לכל הקדושות דרך התוה"ק.

מין מהר"י ז"ע אמר ע"פ דברי רש"י בפרשתן שמשה רבינו אמר 'אף אני רוצה בכך' ולכן הביא לכם קטורת שחביבה מן הכל, מהיכן לקח רש"י שמשה ג"כ אמר שרוצה, אלא מבאר דהקטורת מרמז על התורה הק', והנה אמרו במשנה באבות ג' כתרים הן כתר תורה כתר כהונה כתר מלכות, כתר כהונה ניתן לאהרן ובניו, כתר מלכות ניתן לדוד ולזרעו, כתר תורה מונח וכל הרוצה ליטול יבא ויטול, דכל אדם שאין לו כהונה ומלכות לא יכול לבוא לכך, אמנם אם אינו רוצה הכבוד שבזה רק הקדושות הכלולות בהם הרי דרך למוד התורה יכול לבוא לכל הקדושות, והרי זה מה ששרים "מיר מיינען נישט קיין כבוד, מיר מיינען נישט קיין געלט.. " א"כ אם רוצה רק ההתרוממות יבוא לזה ע"י התורה, ולכן גם אני רוצה בכך ודרך הקטורת נגיע להכל, ואינך צריך להתקנא על כהונת אהרן ומלכות משה.

ולענינינו, כל בחור צריך להבחין ההבדל הדק בין התרוממות לגאווה, דאם בחור ח"ו ילמד ראשית חכמה שער הענוה ויאמר א"כ אני לא יכול ללמוד קצוה"ח או שער המלך ונתיבות המשפט כי זה גאווה, אוי ואבוי, אלא צריך ללמוד

וכן אצל אהרן רואים שמשה הוצרך לומר לו קרב אצל המזבח ופרש"י שהיה אהרן בוש ליקרב אמר לו משה למה אתה בוש לכך אתה נבחרת, ופירשו בשה"ק לכך כיון שיש אצלך המידה הזאת שבורח מן הגדולה ובוש לכך נבחרת, שלא בחרו באחד שישמח וירוץ לכהונה גדולה. ולהפך אצל קורח (כמובן לאחר ההקדמה שאין לנו שום השגה בו) כתב ביושר דברי אמת שלקח את ההתרוממות לגאווה ולכן רצה לעצמו יותר גדולה.

ולכן הר' בונם מפשיסחא ז"ע אמר שאם ישאלו אותנו אם רוצה להחליף עם אברהם אבינו והוא יהא אברהם אבינו ואברהם אבינו יהא ר' בונם יאמר שלא רוצה, דהרי איזה נחת רוח יתוסף להקב"ה מכך, זה אמר לאחר שלמד פר' קורח ולמד לא לקחת הגדולה לעצמו.

הבריחה מן הכבוד אצל גדולי ישראל.

בעל ה"ישמח משה" כשהגיע לעיר אחת ונתנו לו כבוד גדול, והוקשה לו הדבר מאוד, אמר לו נכדו ה"ייטב לב" שלא יחשוש לזה כיון שזה כבוד התורה, ענה לו זקיניו אכן אם יבואו לכאן רב אחר, וכולם יעזבו אותי וילכו אליו ולא יהא מי מזה באמת שום צער אז זה באמת כבוד התורה, אבל אם יהא לי מזה קצת צער סימן שזה גם כבוד לי.

הצדיקים הגדולים בדקו כל דבר היטיב אם זה כבוד להם או להשי"ת, וכל כבוד היה פסול בעיניהם, וכן כשהאבני נזר ביקר אצל החידושי הרי"ם וכיבד אותו מאוד ברח משם וביקש שיקחו אותו משם עד לסוף העי, ואמר משום דעל גאווה עבד בקטנות, אבל מכבוד צריך תמיד לברוח.

וכן הרבי עקיבא אייגר כשנסע לוורשא עירו של בנו הר' שלמה אייגר, תמיד היו מכבדים אותו שם, ולכן מיעט לנסוע לשם, ותמיד היה נוסע למקום רחוק מוורשא כדי שלא להכנס שם, ופעם אחת נזדמן לו להיות בוורשא וכל זמן שהותו שם היה בפנים זועפות, עד שכיצא וכתב מכתב להחת"ס כתב לו "המשנה לא זזה ממקומה" כשכוונתו למשנה באבות "מאוד מאוד הוי שפל רוח".

"וכך יהא בשמחה והתרןממת ללא שמץ גאווה
כשידוע שהכל מן הבורא ברוך הוא.

רק לדעת שכל מה שזוכה הכל הוא מרחמנות
השי"ת כמו שמתפללים כל יום "אבינו אב
הרחמן המרחם רחם עלינו ותן בליבנו בינה וכו'

כן יעזרנו השי"ת שנזכה ללמוד תורה בהתרוממות הנפש עד בלי די ונזכה ל"אראנו נאם ה' ".